

Tussentijds Bericht Vreemdelingencirculaire

TBV 2000/21

Aan:

– de Korpschefs Politieregio's
– de Staf van de Koninklijke
Marechaussee
i.a.a:
– de Procureurs-Generaal

Onderdeel: Directie Beleid

Datum: 1 oktober 2000

Ons kenmerk: 5034907/00/IND

Code: TBV 2000/21

Juridische achtergrond: B17 van de
Vreemdelingencirculaire 1994

Geldig van/tot: 1 oktober 2000 tot en
met 30 oktober 2002

Bijlagen: Adressen en telefoonnummers
Onderwerp: Slachtoffers en getuige-
aangevers van mensenhandel

Aanleiding

Op 1 oktober 2000 wordt door wijziging van het Wetboek van Strafrecht (WvSr) het algemeen bordeelverbod opgeheven. Het oude artikel over mensenhandel (artikel 250ter WvSr) komt daarmee te vervallen en wordt vervangen door artikel 250a WvSr. Hiermee is de noodzaak ontstaan om het flankerend beleid omtrent prostitutie aan te passen aan de nieuw ontstane situatie. Dit TBV vervangt daarom hoofdstuk B17 van de Vreemdelingencirculaire 1994, hierna Vc.

1. Inleiding

De in dit TBV beschreven procedure, bedoeld voor slachtoffers en getuigeaangevers van mensenhandel, maakt deel uit van een integrale aanpak om mensenhandel te bestrijden; een uitdrukkelijke prioriteit voor politie en justitie in Nederland. Mensenhandel is een grove schending van de rechten van de mens en een uiterst ernstig misdrijf. Het delict is strafbaar gesteld in artikel 250a van het Wetboek van strafrecht. Dit artikel stelt tevens strafbaar het opzettelijk voordeel trekken uit onvrijwillige vormen van prostitutie. Ook is in dit ver-

band relevant artikel 248b van het Wetboek van strafrecht.

Hoewel het overgrote merendeel van de slachtoffers van mensenhandel vrouw is, is in dit TBV afgezien van het hanteren van de meer gangbare term 'vrouwenhandel'. Dit om eventuele verwarring te voorkomen, omdat ook mannen en minderjarigen een beroep kunnen doen op de procedure die in dit TBV beschreven is.

Dit TBV heeft uiteraard betrekking op vreemdelingen. Dit laat onverlet dat ook Nederlanders in Nederland slachtoffer van mensenhandel kunnen zijn.

Mensenhandel is geen klachtdelict. Om tot vervolging over te kunnen gaan is een aangifte geen absolute voorwaarde. Desalniettemin is het voor het opsporings- en vervolgingsonderzoek van groot belang dat zowel slachtoffers als getuigen die aangifte doen gedurende langere tijd ter beschikking blijven van het Openbaar Ministerie om de bewijsvorming te kunnen afronden. Dit rechtvaardigt de opschorting van de verwijdering dan wel het verlenen van een tijdelijke vergunning tot verblijf.

Het begrip mensen-/vrouwenhandel bevat de volgende cumulatieve elementen:

- iedere gedraging waarmee de binnenkomst van vreemdelingen in, de doorreis over, het verblijf in of het vertrek van het grondgebied van een land wordt bevorderd;
- gericht op seksuele uitbuiting met winstoogmerk;
- door middel van dwang, in het bijzonder door geweld of bedreiging, misleiding, misbruik van machtspositie of andere vormen van druk, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere keuze heeft dan toe te geven aan de uitgeoefende druk of zich te laten misbruiken.

Het doel van dit TBV is uitdrukkelijk tweeledig:

1. het bieden van faciliteiten voor de opsporing en vervolging van daders van mensenhandel; en
2. het bieden van opvang en bescherming van de slachtoffers van dit misdrijf.

Het behandelen met respect van het slachtoffer en van getuigen die aangifte doen maakt daar deel van uit. Evenals het trachten de veiligheid van slachtoffers te garanderen en de rechten van slachtoffers te beschermen.

Als bijlage bij dit TBV zijn gevoegd telefoonnummers en adressen voor doorverwijzing voor de coördinatie van opvang en hulpverlening aan slachtoffers.

2. Doelgroep

De procedure in dit TBV heeft betrekking op de hierna genoemde categorieën vreemdelingen. Voor informatie inzake buitenlandse procedures van buiten de EU/EER verwijst u naar TBV 2000/19.

2.1 Vreemdelingen die aangetroffen worden bij een politie controle in een seksinrichting

Het is niet toegestaan vreemdelingen van buiten de EU/EER, die niet in het bezit zijn van een voor het verrichten van arbeid geldige verblijfstitel, te werk te stellen in een seksinrichting. Ingevolge de gemeentelijke vergunningen afgegeven voor de exploitatie van prostitutie geeft herhaaldelijke overtreding van dit verbod aanleiding om tot sluiting van de seksinrichting over te gaan. Het is noodzakelijk ter handhaving van deze bepaling intensief en systematisch controles uit te voeren. Tot het houden van deze controles zijn bevoegd de Arbeidsinspectie, de Vreemdelingendienst en de (zeden)recherche. Wanneer er in een seksinrichting, in het kader van een controle als hierboven genoemd of in het kader van een strafrechtelijk onderzoek, illegale vreemdelingen worden aangetroffen, dan dient de politie, reeds bij een geringe aanwijzing van mensenhandel, de betrokken vreemdeling te wijzen op de in dit TBV omschreven rechten.

2.2 *Vreemdelingen, die niet over een geldige vergunning tot verblijf beschikken en in Nederland in de prostitutie werkzaam zijn (geweest), die zelf contact opnemen met de politie*

In dit geval dient de politie, reeds bij een geringe aanwijzing van mensenhandel, de betrokken vreemdeling te wijzen op de in dit hoofdstuk omschreven rechten.

2.3 *Vreemdelingen die nog niet in Nederland werkzaam zijn geweest in de prostitutie, maar wel mogelijk slachtoffer zijn van mensenhandel*

Het gaat hier bijvoorbeeld om vreemdelingen aan wie de toegang tot Nederland is geweigerd, maar die aangeven slachtoffer te zijn van mensenhandel. Op hen is de bedenktijd fase als beschreven in paragraaf 3 niet van toepassing.

2.4 *Getuige-aangevers van mensenhandel*

Dit kunnen zowel vreemdelingen of Nederlanders zijn die zelf werkzaam zijn in de prostitutie als andere personen. Op hen is de bedenktijd fase als beschreven in paragraaf 3 niet van toepassing.

3. Bedenktijd fase

Aan mogelijke slachtoffers van mensenhandel, die in Nederland in de prostitutie werkzaam zijn (geweest), kan een periode worden gegund van maximaal drie maanden, waarbinnen zij een beslissing moeten nemen of zij aangifte willen doen van mensenhandel, of dat zij hiervan afzien. Gedurende die periode wordt hun verwijdering uit Nederland opgeschort en houden zij verblijf in Nederland op grond van artikel 1b onder 1 Vw. In deze periode kunnen zij op grond van artikel 8c lid 2 onder c Vw aanspraken maken op voorzieningen, verstrekkingen en uitkeringen die uitdrukkelijk aan deze vreemdelingen zijn toegekend.

De bedenktijd wordt gegeven, omdat slachtoffers van seksuele geweldsdaaden vaak pas na wat langere tijd hun ervaringen kunnen uiten. De bedenktijd fase staat daarom slechts open voor de doelgroepen die in 2.1 en 2.2 zijn genoemd. De bedenktijd fase is bovendien eenmalig en wordt niet verlengd. Naast de opschorting van het vertrek (3.1) en de verstrekking van speciale voorzieningen (3.3)

wordt er in deze periode ook gezorgd voor opvang en huisvesting (3.2) en medische bijstand en rechtshulp (3.4).

3.1 *Opschorting van vertrek*

Reeds bij een geringe aanwijzing dat er sprake is van mensenhandel dient de betrokken korpschef de vreemdeling die het betreft te wijzen op de mogelijkheid aangifte te doen van mensenhandel. De vreemdeling wordt geïnformeerd dat dit direct kan of na gebruikmaking van een bedenktijd van maximaal drie maanden, om de beslissing tot het doen van aangifte in alle rust te overwegen. Hierbij wordt zonodig gebruik gemaakt van tolken werkzaam in opdracht van de politie. Gedurende deze bedenktijd fase wordt het vertrek van het vermoedelijk slachtoffer opgeschort. De korpschef dient deze beslissing direct te melden aan de contactpersoon mensenhandel van het regiokantoor van de IND en aan de helpdesk van de Stichting Tegen Vrouwenhandel, hierna STV.

De korpschef onder wiens verantwoordelijkheid het vermoedelijk slachtoffer bedenktijd krijgt, blijft gedurende de gehele verdere procedure administratief verantwoordelijk. Daarom blijft deze vreemdeling, ongeacht de feitelijke plaats van opvang, ingeschreven in het Vreemdelingenadministratiesysteem (VAS) van het betreffende regiokorps. Indien het vermoedelijk slachtoffer tijdens de verdere procedure feitelijk verblijft op een opvangadres, kan het vermoedelijk slachtoffer voor de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) een zogenoemd briefadres kiezen. Daarvoor is een aanwijzing van het betreffende gemeentebestuur nodig op grond van artikel 67, vierde lid van de Wet GBA. Het briefadres hoeft niet noodzakelijkerwijs te worden gehouden in de gemeente waar het slachtoffer op een opvangadres verblijft. Dat kan bijvoorbeeld ook het adres van het regiokorps of van een zorginstelling zijn of een particulier adres, mits de houder van dat adres daarmee instemt.

3.1.1 *Aantekening in het identiteitsdocument*

De korpschef maakt van de opschorting van het vertrek aantekening in het identiteitsdocument van betrokkene. Indien betrokkene niet over een identiteitsdocument beschikt dan

dient een paspoort te worden aangevraagd bij de diplomatieke vertegenwoordiging van het land waarvan betrokkene de nationaliteit bezit. De korpschef zal zonodig bemiddelen bij het verkrijgen van dit identiteitsdocument. Indien de korpschef vaststelt dat betrokkene niet in het bezit wordt gesteld van een paspoort in verband met weigerachtigheid van de betreffende autoriteiten kan, in overleg met de IND, ontheffing van het paspoortvereiste worden verleend.

3.1.2 *Meldplicht*

Gedurende de bedenktijd fase dient het vermoedelijk slachtoffer zich maandelijks te melden bij de Vreemdelingendienst van het korps waar hij/zij administratief is ondergebracht. Deze dienst stelt de contactpersoon mensenhandel van de IND-regio waar de eerste melding is geregistreerd in kennis of aan de meldingsplicht is voldaan.

3.1.3 *Aanmelding bij de STV*

De korpschef meldt het feit dat een vermoedelijk slachtoffer is aangetroffen en gebruik wenst te maken van de bedenktijd fase aan de STV. Per 1 april 2000 is de Nationaal Rapporteur Mensenhandel aangesteld. Binnen het mandaat van deze rapporteur valt het desgevraagd worden voorzien van informatie betreffende aard en omvang van mensenhandel in Nederland, omtrent de mechanismen die bij dit misdrijf een rol spelen. Doel van de uit te brengen rapportage is het landelijk kunnen volgen van de vorderingen op het terrein van de bestrijding van mensenhandel. In verband hiermee is het belangrijk dat de korpschef iedere melding omtrent een vermoedelijk slachtoffer ter kennis brengt van de STV. De stichting is, ten behoeve van de landelijke rapportage aan de Nationaal Rapporteur, belast met de landelijke registratie van het aantal aangemelde gevallen.

Deze melding dient overigens ook te geschieden indien de stichting niet betrokken is bij de opvang en huisvesting van de betrokken vreemdeling.

3.2 *Opvang en huisvesting*

Voor het plaatsen van het vermoedelijk slachtoffer op een opvangadres meldt de korpschef een vermoedelijk slachtoffer dat gebruik wenst te maken

van de bedenktijd fase aan bij de STV. De Stichting, die verantwoordelijk is voor het regelen van de opvang, schakelt de zorgcoördinator vrouwenopvang in de desbetreffende regio in die er vervolgens voor verantwoordelijk is dat de dagelijkse begeleiding van het vermoedelijk slachtoffer plaatsvindt. In het geval er in de desbetreffende regio nog niet is voorzien in zorgcoördinatie binnen de reguliere hulpverlening, blijft de STV verantwoordelijk voor de zorgcoördinatie. Plaatsing van het vermoedelijke slachtoffer wordt door de beschikbare capaciteit bepaald. Als hoofdregel geldt dat in het belang van het onderzoek gedurende de bedenktijd fase opvang wordt gezocht binnen de desbetreffende politieregio.

De korpschef wijst aanspreekpersonen aan binnen zijn korps die de contacten met de zorgcoördinator onderhouden en centraal aanspreekbaar zijn binnen het opsporingsonderzoek.

Indien het slachtoffer minderjarig is, dan dient in het gezag te worden voorzien.

De STV is tijdens kantooruren telefonisch bereikbaar. Voor het organiseren van eerste opvang buiten kantooruren kan de korpschef een beroep doen op de regionale Meldpunten Vrouwenopvang. Wordt het vermoedelijk slachtoffer buiten kantooruren door de korpschef geplaatst, dan meldt hij dit, met spoed, eveneens aan de STV. Vervolgens kan de stichting dan beoordelen of de opvangfaciliteit geschikt is voor een langere tijd.

Het is ook mogelijk in het geval de korpschef verwacht bij een inval in een seksinrichting vermoedelijke slachtoffers aan te zullen treffen, voorafgaande aan de feitelijke inval hiervan al melding te doen aan de STV, teneinde tijdig opvangplaatsen beschikbaar te kunnen stellen.

3.3 Kosten van levensonderhoud

Nadat is vastgesteld dat het vermoedelijk slachtoffer bedenktijd wenst voor het overwegen van het doen van aangifte, stuurt de contactpersoon mensenhandel van de IND, bij wie het verzoek gemeld is door de korpschef, het aanvraagformulier voor de Regeling verstrekkingen bepaalde categorieën vreemdelingen (Rvb) via de zorgcoördinator toe aan het vermoedelijk slachtoffer. De Rvb wordt versprekt teneinde het vermoedelijk slachtoffer in staat te stellen in zijn of haar

kosten van levensonderhoud te voorzien. Gedurende de bedenktijd fase is het verrichten van arbeid niet toegestaan. De gegevens op blad 2 van het aanvraagformulier worden voor verzending ingevuld door de contactpersoon van de IND. Het aanvraagformulier wordt voorzien van een IND-stempel. De vreemdeling die gebruik wenst te maken van de regeling stuurt het formulier na ontvangst zo spoedig mogelijk toe aan het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA). Het COA verifieert de gegevens ingevuld op het aanvraagformulier bij de IND-contactpersoon van de regio waar het vermoedelijk slachtoffer is gemeld. Indien positief wordt beslist ontvangt de vreemdeling een beschikking van het COA. De uitkering wordt maandelijks achteraf verstrekt.

Totdat de bedenktijd is beëindigd voorziet de korpschef van de gemeente, waar het vermoedelijk slachtoffer opvang wordt geboden, het formulier dat, gedurende maximaal drie maanden eenmaal per maand door de vreemdeling wordt ingestuurd, van een (droog)stempel.

Door toepassing van de Rvb is betrokkene verzekerd tegen ziektekosten.

3.4 Medische bijstand en rechtshulp

De zorgcoördinator is eindverantwoordelijk voor de opvang van het vermoedelijk slachtoffer gedurende de bedenktijd fase. De zorgcoördinator draagt er zorg voor dat het vermoedelijk slachtoffer in staat wordt gesteld zich medisch te laten onderzoeken en, zich zonodig, te laten behandelen. Met het oog op de mogelijke latere afgifte van een vergunning tot verblijf dient een tbc onderzoek deel uit te maken van dit medisch onderzoek.

De zorgcoördinator draagt er zorg voor dat het slachtoffer goed geïnformeerd wordt over de juridische consequenties van het doen van aangifte. Indien het noodzakelijk blijkt voor het geven van juridisch advies gedurende de bedenktijd fase een rechtshulpverlener in te schakelen, ontvangt deze hiervoor de gebruikelijke financiering van de Raad voor Rechtsbijstand.

3.5 Einde van de bedenktijd fase

Indien tijdens of na de bedenktijd fase aangifte terzake van mensenhandel wordt gedaan, is het beleid als genoemd in paragraaf 4 direct van toepassing.

Geeft het vermoedelijk slachtoffer gedurende of na de bedenktijd fase aan af te zien van het doen van aangifte of loopt de bedenktijd fase af zonder dat er aangifte is gedaan, dan reikt de korpschef een kennisgeving tot vertrek uit aan betrokkene. Daarbij verdient het aandacht dat in de reis-of identiteitspapieren van de vreemdeling die stelt slachtoffer van mensenhandel te zijn nimmer aantekeningen omtrent de verwijdering mogen worden geplaatst.

De korpschef van de politieregio waar betrokkene administratief is ondergebracht regelt het vertrek en zorgt voor de benodigde papieren (indien noodzakelijk regelt hij een laissez-passer). De zorgcoördinator kan ook bemiddeling bij vertrek vragen aan bij het IOM (International Organisation for Migration).

Indien de vreemdeling een aanvraag om een vergunning tot verblijf (anders dan op grond van dit TBV) indient of heeft ingediend is het terzake geldende beleid van toepassing. De procedures beschreven in dit hoofdstuk zijn dan niet langer van toepassing op deze vreemdeling.

4. Aangifte door een slachtoffer van mensenhandel

De vergunning tot verblijf, bedoeld in artikel 9 Vw, wordt verleend aan de vreemdeling die slachtoffer-aangever is van mensenhandel, voorzover er sprake is van een strafrechtelijk opsporingsonderzoek of vervolgingsonderzoek naar of berechting in feitelijke aanleg van de verdachte van het strafbare feit waarvan aangifte is gedaan.

Op grond van artikel 16a lid 3 onder e Vw wordt deze aanvraag niet buiten behandeling gesteld wegens het ontbreken van een geldige machtiging tot voorlopig verblijf.

De aanvraag wordt niet afgewezen wegens het ontbreken van een paspoort.

De aanvraag wordt niet afgewezen om reden dat de vreemdeling niet zelfstandig en duurzaam beschikt over voldoende middelen van bestaan.

4.1 Aangifte

De korpschef is bevoegd tot het opnemen van de aangifte. De korpschef stelt het vermoedelijk slachtoffer – het gaat hierbij om de doelgroepen die eerder in 2.1, 2.2 en 2.3 van dit TBV

zijn genoemd – op het moment dat hij/zij hiertoe de wens te kennen geeft in staat deze aangifte van mensenhandel te doen.

4.2 Aanmelding bij de STV

De korpschef meldt het feit dat een slachtoffer aangifte heeft gedaan van mensenhandel aan de STV. Deze stichting draagt de verantwoordelijkheid voor het registreren van het aantal meldingen. Deze melding dient overigens ook te geschieden indien de stichting niet betrokken is bij de opvang en huisvesting van de betrokken vreemdeling (zie ook 3.1.3).

4.3 Wens tot vertrek na aangifte

Doet het vermoedelijk slachtoffer aangifte, maar geeft hij of zij te kennen uit Nederland te willen vertrekken dan meldt de korpschef dit aan de contactpersoon mensenhandel van de IND. Indien het vermoedelijk slachtoffer bereid is te getuigen in het proces tegen de verdachte neemt de contactpersoon mensenhandel van de IND contact op met het Openbaar Ministerie. Acht het Openbaar Ministerie het voor de procesgang tegen de verdachte noodzakelijk dat betrokkene als getuige (ter zitting) gehoord kan worden, dan worden daar in overleg met de aangever nadere afspraken over gemaakt. Het verdient aanbeveling om, indien mogelijk, voorafgaande aan het vertrek contact op te nemen met de STV, zodat er afspraken kunnen worden gemaakt met niet-gouvernementele organisaties (NGO's) in de landen van herkomst. NGO's kunnen in dit geval een dubbele functie vervullen. Zij kunnen het vermoedelijk slachtoffer bijstaan bij het herintegreren na terugkeer en het zorgen voor het in stand houden van de contacten tussen het vermoedelijk slachtoffer en de betreffende Nederlandse instanties.

4.4 Indienen van de aanvraag om toelating

De korpschef stelt de contactpersoon mensenhandel van de IND per omgaande per fax (D16) van de aangifte in kennis. De aangifte wordt ambtshalve aangemerkt als een aanvraag tot het verlenen van een vergunning tot verblijf. Van de aanvraag om een vergunning tot verblijf wordt aantekening gemaakt in het identiteitsdocument van betrokkene. Indien betrokkene niet over een dergelijk

document beschikt, dan wordt een gepersonificeerd inlegvel afgegeven met daarin de aantekening.

4.4.1 Bevoegdheidsverdeling

De Minister van Justitie is bevoegd om een beslissing te nemen op het verzoek om een vergunning tot verblijf.

De contactpersoon mensenhandel van de IND stelt de korpschef per fax in kennis van de beslissing op het verzoek. Onvoorziene omstandigheden daargelaten dient binnen 24 uur nadat de aangifte is afgerond en deze door betrokkene is ondertekend en gedagtekend, de beslissing op het verzoek om een vergunning tot verblijf te worden genomen.

De contactpersoon mensenhandel van de IND stelt het Openbaar Ministerie in kennis van de beslissing.

4.4.2 Beperking van de vergunning tot verblijf

De vergunning tot verblijf wordt verleend onder de volgende beperking: 'onder beperking als genoemd in de Vreemdelingencirculaire 1994, B17. Het verrichten van arbeid is niet toegestaan'.

Aan de vergunning tot verblijf wordt het volgende voorschrift verbonden:
– het ondergaan van een tuberculoseonderzoek (zie Vc 1994, A4/6.6).

4.4.3 Geldigheid van de vergunning tot verblijf

De vergunning tot verblijf wordt in beginsel voor de periode van één jaar verleend. De vergunning tot verblijf is geldig zolang er sprake is van een strafrechtelijk opsporingsonderzoek of vervolgingsonderzoek naar of berechting in feitelijke aanleg van de verdachte van het strafbare feit waarvan aangifte is gedaan.

4.5 Situatie na aangifte, financiën en opvang

4.5.1 Beëindiging Regeling verstrekkingen voor bepaalde categorieën vreemdelingen (Rvb)

Indien een slachtoffer wel of niet aangifte doet van mensenhandel nadat zij gebruik heeft gemaakt van de bedenktijdfase en een Rvb-verstrekking heeft ontvangen, is het onderstaande van belang.

Zodra de melding van de aangifte binnenkomt bij de contactpersoon mensenhandel van de IND, dan wel

het bericht de contactpersoon bereikt dat afgezien wordt van aangifte, informeert de contactpersoon mensenhandel van de IND het COA. Daarop wordt de uitkering krachtens de Rvb door het COA stopgezet. Dit gebeurt in het geval van aangifte niet eerder dan nadat een vergunning tot verblijf is afgegeven. In het geval er aangifte is gedaan draagt het COA per omgaande het dossier van betrokkene over aan de Sociale Dienst van de gemeente waar betrokkene in de GBA is opgenomen.

Na afgifte van de vergunning tot verblijf maakt de aangever aanspraak op een uitkering ingevolge de Algemene Bijstandswet. Indien betrokkene afziet van het doen van aangifte van mensenhandel beëindigt het COA de verstrekking krachtens de Rvb vanaf de datum waarop de vertrektermijn van betrokkene eindigt.

4.5.2 Opvang

Na afgifte van de vergunning tot verblijf kan het slachtoffer zich voor vervolgoptvang wenden tot de zorgcoördinator in de regio waar hij/zij reeds verblijft of, in het geval er geen regionale zorgcoördinator beschikbaar is, tot de STV. Vervolgoptvang op een andere locatie kan aangewezen zijn indien de opvanglocatie die in de bedenktijdfase werd geboden niet geschikt is voor een langduriger verblijf. Heeft het slachtoffer geen gebruik gemaakt van de bedenktijd maar direct aangifte gedaan, dan schakelt de korpschef in eerste instantie de STV in voor de organisatie van de opvang (zie voor de te volgen procedure onder 3.2).

Na afgifte van de vergunning tot verblijf kan de aangever gedurende de duur dat het proces tegen de verdachte loopt, gebruik maken van mogelijkheden voor het volgen van een opleiding en voor vrije tijdsbesteding. De zorgcoördinator beschikt over informatie van het aanbod in de regio.

4.6 Voortgezet verblijf na verblijfsbeëindiging

De vergunning tot verblijf wordt ingetrokken dan wel de geldigheidsduur daarvan kan niet worden verlengd op het moment dat het Openbaar Ministerie afziet van vervolging van de verdachte. De geldigheidsduur van de vergunning tot verblijf kan worden verlengd totdat het feitelijk proces tegen de verdachte is afgerond. Dat

wil zeggen maximaal totdat het gerechtshof uitspraak heeft gedaan.

Zodra de strafzaak door het Openbaar Ministerie wordt geseponeerd of de uitspraak in het proces tegen de verdachte onherroepelijk is geworden komt de grond aan de vergunning tot verblijf als bedoeld in B17 te ontvallen. De korpschef reikt een kennisgeving tot vertrek uit aan de betrokkene. Deze kennisgeving blijft achterwege indien betrokkene een verzoek doet om een vergunning tot verblijf voor een ander doel en aan de daaraan gestelde voorwaarden is voldaan.

In gevallen waarin de korpschef niet zelfstandig bevoegd is tot het nemen van een beslissing legt hij het verzoek voor aan de contactpersoon van de IND. Deze beoordeelt of er voldoende redenen aanwezig zijn om tot verlening van een vergunning tot verblijf op grond van klemmende redenen van humanitaire aard over te gaan. Bij deze beoordeling spelen de volgende factoren een belangrijke rol:

1. risico van represailles jegens betrokkene en haar/zijn familie en de mate van bescherming daartegen die de autoriteiten in het land van herkomst bereid en in staat zijn te bieden;
2. risico van vervolging in het land van herkomst bijvoorbeeld op grond van prostitutie;
3. de mogelijkheden van sociale en maatschappelijke herintegratie in het land van herkomst, rekening houdend met de specifieke culturele achtergrond en het prostitutieverleden van betrokkene, duurzame ontwrichting van familierelaties, de maatschappelijke opvattingen over prostitutie en het overheidsbeleid terzake.

5. Procedure ten aanzien van getuige-aangevers

De vergunning tot verblijf, bedoeld in artikel 9 van de Wet, wordt verleend aan de vreemdeling die aangever is van mensenhandel, voorzover er sprake is van een strafrechtelijk opsporingsonderzoek of vervolgingsonderzoek naar of berechting in feitelijke aanleg van de verdachte van het strafbare feit waarvan aangifte is gedaan.

Op grond van artikel 16a lid 3 onder e Vw wordt deze aanvraag niet buiten behandeling gesteld wegens het ontbreken van een geldige machtiging tot voorlopig verblijf.

De aanvraag wordt niet afgewezen

om reden dat de vreemdeling niet zelfstandig en duurzaam beschikt over voldoende middelen van bestaan.

De aanvraag wordt niet afgewezen wegens gevaar voor de openbare orde, indien er sprake is van een inbreuk op de openbare orde die naar het oordeel van Onze Minister rechtstreeks verband houdt met het feit waarvan aangifte is gedaan.

5.1 Aangifte

De korpschef is bevoegd tot het openen van de aangifte. De korpschef stelt de getuige-aangever die stelt getuige geweest te zijn van dit misdrijf – het gaat hierbij om de doelgroep die eerder in 2.4 van dit TBV zijn genoemd – in staat deze aangifte van mensenhandel te doen.

5.2 Indienen van de aanvraag om toelating

De aangifte geldt als verzoek om een vergunning tot verblijf. De korpschef meldt deze aangifte per omgaande per fax aan de contactpersoon mensenhandel van de IND. Deze neemt naar aanleiding van het verzoek om een vergunning tot verblijf contact op met het Openbaar Ministerie. Waar het getuige-aangevers betreft, is het de stem van het Openbaar Ministerie die de doorslag geeft of een vergunning tot verblijf zal worden verstrekt of niet. Criterium is hierbij de vraag of de aanwezigheid van de getuige-aangever in Nederland gewenst is voor het opsporings- en vervolgingsonderzoek tegen de verdachte.

5.3 Opschorting van vertrek

De aangifte van mensenhandel schort het vertrek van de getuige-aangever uit Nederland op. De opschorting van het vertrek geldt totdat beslist is of de aangifte aanleiding is om een vergunning tot verblijf te verlenen.

5.3.1 Aantekening in het identiteitsdocument

De korpschef maakt van de opschorting van het vertrek aantekening in het identiteitsdocument van betrokkene.

5.3.2 Meldplicht

Gedurende de opschorting van het vertrek dient de getuige-aangever zich maandelijks te melden bij de Vreemdelingendienst van het korps waar hij/zij administratief is ondergebracht. Deze dienst stelt de contact-

persoon mensenhandel van de IND-regio waar de eerste melding is geregistreerd in kennis of aan de meldingsplicht is voldaan.

5.3.3 Opvang en financiën

Zolang er nog geen beslissing is op het verzoek om de vergunning tot verblijf kan een getuige-aangever aanspraak maken op de Rvb (zie onder 3.3). Een getuige-aangever die in verband met de aangifte gevaar loopt, kan daarbij aanspraak maken op opvang. De korpschef neemt contact op met de STV indien om een veilige locatie wordt verzocht.

5.4 Verlenen van de vergunning tot verblijf aan een getuige-aangever van mensenhandel

5.4.1 Bevoegdheidsverdeling

De Minister van Justitie is bevoegd om een beslissing te nemen op het verzoek om een vergunning tot verblijf.

Acht het Openbaar Ministerie de aanwezigheid van de getuige-aangever in Nederland gewenst, dan kan met in acht neming van het gestelde in art 9 Vw; art. 16a Vw de vergunning tot verblijf worden verleend aan de getuige-aangever.

5.4.2 Beperking van de vergunning tot verblijf

De vergunning tot verblijf wordt verleend onder de volgende beperking: 'onder beperking als genoemd in de Vc 1994, B17. Het verrichten van arbeid is niet toegestaan'.

Aan vergunning tot verblijf wordt het volgende voorschrift verbonden: – het ondergaan van een tuberculoseonderzoek (zie Vc 1994, A4/6.6).

De contactpersoon mensenhandel van de IND stelt het Openbaar Ministerie in kennis van de beslissing.

5.4.3 Geldigheid van de vergunning tot verblijf

De vergunning tot verblijf wordt in beginsel voor de periode van één jaar verleend. De vergunning tot verblijf is geldig zolang het Openbaar Ministerie de aanwezigheid van betrokkene in Nederland noodzakelijk acht.

5.4.4 Verbliffsbeëindiging en voortgezet verblijf

Indien het Openbaar Ministerie de aanwezigheid van betrokkene in Nederland niet (langer) noodzakelijk acht, wordt het verzoek om een ver-

gunning tot verblijf geweigerd of wordt de verleende vergunning tot verblijf ingetrokken, dan wel wordt de geldigheidsduur van de verleende vergunning tot verblijf niet langer verlengd. Betrokkene kan wel een vergunning tot verblijf aanvragen voor een ander doel als aan de daaraan gestelde voorwaarden is voldaan.

5.5 Beëindiging Regeling verstrekkingen voor bepaalde categorieën vreemdelingen (Rvb).

Indien een vergunning tot verblijf wordt verleend, dan draagt het COA zorg voor overdracht van het dossier van betrokkene aan de Sociale Dienst van de gemeente waar bedoelde getuige-aangever woont. Is de getuige-aangever ondergebracht op een beschermde opvanglocatie dan geldt het adres van het korps waaronder het onderzoek ressorteert als postadres voor de GBA en is de GSD van de gemeente van inschrijving verantwoordelijk voor de uitkering. De afgifte van een vergunning tot verblijf aan de getuige-aangever stelt betrokkene namelijk in staat indien nodig aanspraak te maken op een uitkering ingevolge de Algemene Bijstandswet.

Indien het verzoek om een vergunning tot verblijf wordt geweigerd, dan sluit het COA het dossier. De RvB-uitkering loopt door tot de datum waarop vertrek is geregeld.

6. Beklagprocedure

Wanneer het OM afziet van vervolging van de verdachte, kunnen zowel vermoedelijke slachtoffers van mensenhandel als getuige-aangevers gebruik maken van de mogelijkheid beklag in te stellen bij het Gerechtshof ex artikel 12 van het Wetboek van strafvordering. De uitslag van deze procedure mag te allen tijde in Nederland worden afgewacht. Heeft het vermoedelijk slachtoffer aangifte gedaan en is hij/zij in het bezit van een vergunning tot verblijf dan loopt de geldigheid daarvan uiteraard door gedurende de beklagprocedure. Heeft het vermoedelijk slachtoffer nog geen aangifte gedaan en/of is het dus nog niet in het bezit van een vergunning tot verblijf dan zal de korpschef het vertrek opschorten totdat het Gerechtshof uitspraak heeft gedaan. Voor getuige-aangevers geldt per definitie dat het vertrek zal

worden opgeschort totdat het Gerechtshof uitspraak heeft gedaan.

Gedurende deze procedure blijven aanspraken op de Rvb van kracht, voorzover aangifte niet heeft geleid tot een vergunning tot verblijf (en dus tot aanspraak op een uitkering ingevolge de Algemene Bijstandswet) of betrokkene anderszins een vergunning tot verblijf heeft verkregen.

*De Staatssecretaris van Justitie,
namens de staatssecretaris,
het hoofd van de Immigratie- en
Naturalisatiedienst,
J.G. Bos, plv.*

Bijlage 1

Adressen en telefoonnummers

Belangenbehartiging
De Rode Draad
Organisatie van en voor (ex-)prostituees
Postbus 16422
1001 RM Amsterdam
tel: 020 6243366
fax: 020 6200383

Stichting Tegen Vrouwenhandel (STV)
Postbus 1455
3500 BL Utrecht
tel: 030 2716044
fax: 030 2716084